

Akadémia
umení
v Banskej
Bystrici

Umenie a umelá inteligencia / celouniverzitný profesijne orientovaný bakalársky študijný program

Študijný program **Umenie a umelá inteligencia** na Akadémii umení v Banskej Bystrici je inovatívny bakalársky program, ktorý spája umeleckú tvorbu s modernými technológiami. **Absolvent bakalárskeho profesijne orientovaného študijného programu Umenie a umelá inteligencia** sa naučí vytvárať digitálne obrazy, 2D a 3D animácie, interaktívne inštalácie, hudbu a generatívne umenie. Osvojí si základy algoritmického myslenia a prácu so špecializovanými aplikáciami využívajúcimi umelú inteligencia. Program ponúka praktické ateliérové projekty, prístup k moderným technológiám ako VR/AR, herný dizajn a generatívne algoritmy, a možnosť zapojiť sa do umeleckého výskumu a umeleckej tvorby s podporou AI. Absolventi nájdu uplatnenie ako digitálni umelci, interaktívni umelci, generatívni dizajnéri, vývojári interaktívnych AI systémov, AI špecialisti pre kreatívne projekty, multimediálni špecialisti, projektoví manažéri v kreatívnom priemysle, manažéri umeleckých grantov a programov, zakladatelia kreatívnych startupov alebo umeleckých agentúr, kreatívni producenti, špecialisti na digitálny marketing pre umelecké a technologické produkty, konzultanti pre etiku a využitie AI v kreatívnych procesoch, pedagógovia digitálneho umenia a AI, výskumníci v oblasti umelej inteligencie a jej aplikácie v umení, a kurátori umeleckých výstav a festivalov.

Osoba zodpovedná za uskutočňovanie, rozvoj a kvalitu študijného programu (OZŠP):
prof. MgA. Ing. Michal Murin, ArtD.

Akadémia umení
v Banskej Bystrici
→ Fakulta
dramatických
umení

Herectvo

Absolvent bakalárskeho študijného programu Herectvo získa teoretické a praktické poznatky v oblasti hereckého umenia a zvláda ich použitie pri výkone povolania alebo pri pokračovaní v nadväzujúcom vysokoškolskom štúdiu. Získa prehľad o historických a súčasných podobách divadelného umenia. Osvojí si praktický základ tvorivých postupov a metód pre vznik javiskového diela.

Získa tvorivé schopnosti pre samostatnú hereckú tvorbu, umelecké videnie a schopnosť osobnostnej výpovede, interpretačné a realizačné techniky jednotlivých zložiek divadelného

umenia, javiskovú predstavivosť, orientáciu vo vzťahoch k dramatickému textu, priestoru a času, poznanie významu pojmu aj funkcie tvorivosti a osobitosti a chápanie nevyhnutnosti ich prítomnosti vo svojej práci.

Ovláda postupy a prostriedky hereckej interpretácie dramatickej predlohy vo všetkých zložkách hereckého prejavu, pozná zákonitosti tvorby hereckej postavy ako individuálnej umeleckej výpovede.

Získa a pochopí podstatné fakty, pojmy, princípy a teórie tvorby v divadelnom umení z pohľadu historického a súčasného, vie sa orientovať v systéme tvorivých postupov a metód hereckej tvorby a aplikovať ich v tvorivom procese, má schopnosť interpretovať dramatický text, realizovať javiskovú predstavu, formulovať teoretické názory vo svojej odbornosti, schopnosť skúmať a reflektovať tvar a metódy umeleckého diela a umeleckého výkonu a komunikuje v cudzom jazyku na pokročilej úrovni.

Na základe získaných schopností a vedomostí je spôsobilý samostatne a koncepcne vytvoriť hereckú postavu ako funkčnú súčasť divadelnej inscenácie, dokáže interpretovať a verejne prezentovať svoju tvorbu, dokáže tvorivo pracovať individuálne i kolektívne, dokáže tvorivo prepájať jednotlivé komponenty hereckého umenia (pohyb, hlas, reč...), dokáže reagovať na požiadavky režiséra a tvorivo ich spracovávať.

Osoba zodpovedná za uskutočňovanie, rozvoj a kvalitu študijného programu (OZŠP):

Mgr. art. Richard Sanitra ArtD., f. m. doc.

Divadelná dramaturgia a réžia

Absolvent bakalárskeho stupňa je systematicky vedený k profilácii vlastnej tvorivej divadelnej (režijnej a dramaturgickej) osobnosti na základe komplementarity postupne prehĺbovaných vedomostí, zručností, skúseností a získavaných kompetencií v odbore umenie so zameraním na divadelné umenie a scénickú tvorbu.

Získa a osvojí si tvorivé praktické umelecké zručnosti, skúsenosti, profesijné návyky a teoreticko-historické vedomosti nevyhnutné pre profesionálnu divadelnú prax ako aj ďalšie rozvíjanie kreativity, vzdelávanie a seba vzdelávanie študenta ako komplexne pripravenej osobnosti pre riešenie samostatných či čiastkových umeleckých úloh a projektov na úrovni zodpovedajúcej stupňu vzdelávania, resp. ktoré sú potrebné k dosiahnutiu profesionálneho štandardu vo zvolenom študijnom programe.

Ovláda tvorivé postupy, metódy a prostriedky tak činohernej dramaturgie a autorskej tvorby ako aj činohernej réžie, vrátane režijno-hereckej práce či základov hereckého umenia a tvorby, s dôrazom na tímovú spoluprácu pri vytváraní scénického diela, čo zároveň predpokladá aj ovládanie a komunikáciu nielen v slovenskom, ale aj cudzom jazyku.

Dokáže uplatňovať skúsenosti a zručnosti pri tvorivom čítaní, analýze a interpretácii a ďalšej práci s dramatickým textom (schopnosť pracovať s významami a podtextami dramatického textu na vyššej individuálnej úrovni) a prepájať ich s postupmi teoretickej a praktickej dramaturgie. Okrem základných metód a modelov analýzy a interpretácie dramatického textu (napr. literárno-teoretická, estetická, dramaturgická, jazyk a reč drámy, štruktúra a stavba drámy a dramatického dialógu, tvorivé výrazové prostriedky dramatického textu, autorské stratégie stvárňovania, funkcie jednotlivých zložiek) vie uplatniť aj sémantickú perspektívu a perspektívu úpravy a stvárnenia dramatického textu v závislosti od jeho potenciálneho estetického a emocionálneho účinku. Analýzu, interpretáciu a komparatívne postupy vie aplikovať tak pri umeleckých, ako aj odborných textoch a tvorbe inscenácie.

Dokáže uplatniť dramaturgicko-analytické a kritické myslenie, komunikovať a pracovať s kolektívom, vrátane riešenia krízových situácií (je pripravený prebrať zodpovednosť za rozhodovanie a riešenie odborných problémov), má prehľad o tvorivých výrazových prostriedkoch uplatňovaných pri tvorbe dramatických a inscenačných diel a je ich schopný napokon aplikovať - vytvoriť, prezentovať a obhájiť vlastnú dramaturgickú a dramaturgicko-režijnú koncepciu.

Ovláda režijné postupy koordinácie a vedenia jednotlivých inscenačných zložiek, dokáže ich syntetizovať do umeleckej koncepcie a inscenačného zámeru, neskôr organizovať a viesť inscenačný proces, čo je nevyhnutným predpokladom porozumenia štruktúry divadelnej inscenácie, procesu tvorby scénického diela, estetickým a spoločenským funkciám divadelného diela, divadelnej recepcii a reflexii, ktoré zahŕňajú komunikačný potenciál inscenácie ako súčasti tvorby hodnotového umeleckého diskurzu.

Je schopný samostatného vytvorenia scénického diela, resp. útvaru, (tvorba monológu, dialógu, jednoaktovky a celovečerného predstavenia), jeho verejnej prezentácie, propagácie (tvorba účinných dramaturgických a propagačno-dokumentačných textov) a zároveň spätnej sebareflexie a zhodnotenia.

Absolvent má potrebný historický, teoretický a kontextový rozhľad v problematike slovenského a svetového divadla a drámy ako súčasti národných a európskych, resp. svetových kultúr, dôležitých vývinových spoločensko-umeleckých etapách a smerovaniach, výrazných umeleckých tendenciách, estetikách, poetikách, osobnostiach a ich dielach - smery, druhy, prúdy, žánre, znaky a črty, tvorivé a životné postoje. Pozná základné teoretické (teatrologické, estetické, sociologické a pod.) koncepty, paradigmy a pohľady na divadlo a drámu, ktoré mu umožňujú ďalšie prehľbovanie vedomostí a orientáciu v umeleckom divadelnom diskurze. Vie zaujať aktívny prístup k umeleckému reflektovaniu minulosti a prítomnosti, ich vzájomnému ovplyvňovaniu sa v kontexte konkrétneho miesta, regiónu, štátu a pod. Tiež dokáže samostatne prepájať získané vedomosti v oblasti dejín a teórie, ako aj ich ďalšie aplikovanie pre potreby vlastnej tvorivej činnosti.

Podobne ako v oblasti dejinného divadelného diania a vývinu nadobudne základný prehľad aj v oblasti súčasných tendencií v slovenskej a zahraničnej divadelnej tvorbe, inscenačných postupoch, hereckých technikách, režijných metódach a konvenciách dramaturgickej tvorby, vytvorí si základný prehľad aktuálnej scénickej tvorby a diania doma a v zahraničí, ovláda divadelnú terminológiu a správne ju používa.

Pri svojom štúdiu i umeleckej tvorbe dokáže samostatne pracovať s mnohorakými zdrojmi a prameňmi, vyhľadávať ich, kriticky ich prehodnocovať, spracovať a aplikovať pre potreby svojej režijnej a dramaturgickej praxe.

Súčasťou aktívneho formovania osobnosti absolventa je jeho schopnosť vnímania, pochopenia a interiorizácie (zvnútornenia) etických a mravných hodnôt a noriem, rešpektovanie základných princípov ľudských práv, ohľaduplnosti, konsenzu a rovnakého zaobchádzania, rešpektovanie autorskej etiky a etického narábania s duševným vlastníctvom iných osôb (tvorcov) a osvojenie si správania, ktoré je s týmto v súlade.

Osoba zodpovedná za uskutočňovanie, rozvoj a kvalitu študijného programu (OZŠP):

prof. Mgr. art. Matúš Oľha, PhD.

Filmová a televízna réžia a scenáristika

Absolvent bakalárskeho študijného programu *Filmová a televízna réžia a scenáristika* v odbore *Umenie* má nevyhnutné teoretické a praktické poznatky a zručnosti z oblasti filmového umenia, založené na poznaní histórie a súčasného stavu umenia.

Absolvent podľa zvolenej špecializácie ovláda minimálne jednu zo základných filmových profesií: réžia, scenár a dramaturgia, prípadne počas štúdia absolvoval kombináciu štúdia týchto profesií. Prípadne podľa individuálnych predpokladov a talentu môže tieto profesie doplniť o produkciu, kameru, strih a zvuk, tak aby sa pri výrobe audiovizuálneho diela mohol v týchto profesiách plnohodnotne podieľať na tvorbe umeleckého diela.

Absolvent bakalárskeho štúdia so zameraním na scenáristiku a dramaturgiu má teoretické poznatky o scenáristickej tvorbe pre film, televíziu aj multimédiá. Má základné remeselné návyky nutné pre scenáristickú prax. V rámci trojročného bakalárskeho štúdia je schopný napísať stredometrážny scenár filmového aj televízneho audiovizuálneho diela, včítane adaptácie literárnej predlohy či scenára pre špecifické cieľové skupiny – deti a mládež. Orientuje sa v jednotlivých fázach scenára od námetu cez treatment, scénosled až po hotové dielo. Okrem toho vie dramaturgicky analyzovať dielo iného autora, pozná dramaturgické pojmy a postupy. Je schopný takisto analyzovať literárnu predlohu a zvoliť vhodné výrazové prostriedky pre jej audiovizuálne vyjadrenie.

Režisér dokumentárneho filmu je hlavným autorom audiovizuálneho diela. V spolupráci s kolektívom spoluautorov vyberá a stvárňuje realitu do podoby samostatného audiovizuálneho celku. Hlavným cieľom jeho spolupráce s ostatnými tvorcami je účinnými a efektívnymi prostriedkami filmovej reči transformovať myšlienkové a príbehové posolstvo o živote človeka a udalostiach prebiehajúcich v reálnom svete a prezentovať audiovizuálne dielo v mediálnom priestore.

Absolvent je schopný svoje vedomosti, získané z dôverného poznania slovenskej aj svetovej filmovej dokumentárnej aj hranej tvorby, ale aj televízneho prostredia a jeho multižánrového spektra, využiť pri tvorbe vlastných audiovizuálnych projektov alebo v tímovej spolupráci v oblasti televízie a filmu.

Osoba zodpovedná za uskutočňovanie, rozvoj a kvalitu študijného programu (OZŠP):

doc. Mgr. art. Lubomír Viluda, ArtD.

**Akadémia umení
v Banskej Bystrici
→ Fakulta
múzických
umení**

Kompozícia

Absolvent bakalárskeho študijného programu *Kompozícia* disponuje širokým spektrom praktických aj teoretických vedomostí z oblasti hudobnej kompozície. Získané (praktické a teoretické) vedomosti vie aplikovať pri vlastnej tvorbe hudobného diela. Získa prehľad o teórii a dejinách kompozície a je schopný tieto poznatky adekvátne využiť vo vlastnej

kompozičnej praxi na úrovni bakalárskeho stupňa, vie primerane pracovať s odbornou literatúrou (domácou aj cudzojazyčnou), dohľadávať a získavať relevantné odborné informácie za účelom rozvoja poznania vo vlastnom odbore. Absolvent počas štúdia získa schopnosti primeranej hudobno-teoretickej reflexie a verbálnej interpretácie vlastného diela.

Osoba zodpovedná za uskutočňovanie, rozvoj a kvalitu študijného programu (OZŠP):

doc. Mgr. Daniel MATEJ, ArtD. (f. m. prof.)

Interpretačné umenie

Absolvent bakalárskeho študijného programu *Interpretačné umenie* získa osvojené primerané množstvo vedomostí v oblasti interpretačného umenia a v oblasti teoretických disciplín, ako sú dejiny hudby, teória hudby, harmónia, hudobné formy, analýza skladieb a solfeggio a dokáže ich využiť v praktickej interpretácii hudobného diela. Orientuje sa v aktuálnych otázkach z oblasti hudobnej interpretácie, ovláda charakteristiky štýlových období a reflektuje ich pri tvorbe vlastných interpretačných hodnôt, disponuje kvantom praktických zručností potrebných pre realizáciu umeleckého výkonu v oblasti hudobnej interpretácie v konkrétnom umeleckom zameraní. Absolvent je schopný integrovať teoretické vedomosti a praktické zručnosti v profesionálnej tvorivej interpretácii zodpovedajúcej úrovni prvého stupňa štúdia, má nadobudnuté kompetencie a technické zručnosti nevyhnutné pre samostatnú umeleckú prácu, samoštúdium a tvorivú umeleckú prácu zodpovedajúcu požiadavkám prvého stupňa štúdia. Na základe poznania teoretickej základne a aktuálnych interpretačných trendov dokáže posúdiť a zhodnotiť vlastnú interpretáciu a je schopný adekvátnej sebareflexie, dokáže rozpoznať svoje silné i slabé stránky a nájsť efektívne spôsoby pre ďalší umelecký rozvoj, je schopný analyzovať interpretačné problémy a navrhnúť ich tvorivé riešenie v závislosti od subjektívnych dostupných možností. Dokáže stavať na získaných vedomostiach v odbornej diskusii a adekvátne argumentovať a komunikovať svoje presvedčenia na profesionálnej úrovni, pozná správne fyziologické a psychologické návyky a uvedomuje si ich význam pri štúdiu i verejnej prezentácii umeleckých diel. Má osvojené základné stratégie nevyhnutné pre zvládanie stresových situácií a špecifickej záťaže súvisiacej s prezentáciou vlastnej umeleckej práce pred publikom, disponuje sociálnymi kompetenciami, ktoré sú predpokladom spolupráce s korepetítorom, s ďalšími umelcami v komorných zoskupeniach i vo väčších umeleckých telesách. Absolvent počas štúdia získa osvojené profesijné kompetencie, ktoré mu umožnia podávať adekvátne umelecké výkony a byť úspešný vo zvolenej profesii vo zvolenom umeleckom interpretačnom zameraní, je pripravený po úspešnom absolvovaní prijímacích skúšok pokračovať v magisterskom stupni štúdia v nadväzujúcom študijnom programe.

Osoba zodpovedná za uskutočňovanie, rozvoj a kvalitu študijného programu (OZŠP):

prof. Mgr. art. Štefan Sedlický, ArtD.

**Akadémia umení
v Banskej Bystrici**
→ **Fakulta
výtvarných
umení**

Intermédiá - Digitálne Médiá – Priestorová tvorba

Absolvent bakalárskeho študijného programu *Intermédiá-Digitálne médiá-Priestorová tvorba* v študijnom odbore Umenie získa nevyhnutné teoretické a praktické poznatky a zručnosti z oblasti výtvarného umenia, založené na poznaní histórie a súčasného stavu umenia. Je ich schopný tvorivo používať pri samostatnej výtvarnej činnosti alebo pri pokračovaní v nadväzujúcom vysokoškolskom štúdiu. Absolvent dokáže uplatňovať vo svojej tvorbe širokú škálu tvorivých prístupov dvojdimenzionálneho aj trojdimenzionálneho charakteru. Rovnako je schopný využívať najnovšie priestorové technológie, analógové a digitálne médiá. Získané informácie dokáže kriticky prehodnocovať a využívať pri riešení tvorivých úloh. Absolvent má primerané kompetencie využívať technológie a materiály podľa obsahu študijného programu. Vie interpretovať a prezentovať svoju tvorbu a má predpoklad udržiavať kontakt s vývojom súčasného umenia. Je pripravený prebrať zodpovednosť za rozhodovanie a riešenie odborných problémov. Vo svojej tvorivej činnosti, dokáže zhodnotiť etické a sociálne súvislosti a je schopný kritickej sebareflexie. Absolvent bakalárskeho štúdia má predpoklady koncepcne tvoriť samostatne umelecké diela menšieho rozsahu alebo sa zamerať na riadenie vlastných tvorivých umeleckých projektov v kooperácii v oblasti intermédií, digitálnych médií a priestorovej tvorby.

Osoba zodpovedná za uskutočňovanie, rozvoj a kvalitu študijného programu (OZŠP):
doc. Miroslav NICZ, akad. maliar

Maľba-Grafika

Absolvent bakalárskeho študijného programu *Maľba – Grafika* je vizuálny umelec so širokým spektrom odborných, praktických a teoretických kompetencií v oblasti výtvarného umenia. Jeho umelecký profil je postavený na zvládnutí remeselných zručností, kritického myslenia, vizuálnej citlivosti a tvorivej interpretácie skutočnosti. Ovláda základné aj pokročilé techniky maľby a grafiky a má osvojené technologické procesy spojené s tradičnými aj inovatívnymi výtvarnými prístupmi. Je schopný samostatne pracovať s rôznymi výtvarnými médiami – od klasickej kresby, maľby a grafiky až po digitálne médiá a vizuálne softvérové nástroje. Disponuje schopnosťou analyzovať vizuálne podnety, reflektovať súčasné umelecké dianie a vedome pracovať so štruktúrou výtvarného výrazu. Súčasťou jeho výbavy sú fundované vedomosti z teórie výtvarného umenia, dejín umenia, estetiky a vizuálnej komunikácie. Dokáže sa orientovať v historickom kontexte umeleckých štýlov a smerov, porozumieť významu a vývoju výtvarného jazyka a kriticky reflektovať vizuálnu kultúru. Tieto vedomosti tvoria základ pre hlbšie chápanie vlastnej tvorby a jej začlenenie do širších kultúrnych súvislostí. Absolvent má vedomosti o výtvarných materiáloch, ich vlastnostiach a možnostiach použitia, ako aj o technologických a digitálnych procesoch spracovania obrazu. Je schopný tvoriť v rámci klasických výtvarných disciplín aj v oblasti súčasného vizuálneho umenia, ktoré zahŕňa digitálnu grafiku, multimédiá či hybridné umelecké formy. Ovláda digitálne nástroje pre vizualizáciu, úpravu a prezentáciu svojej tvorby. Vďaka jazykovej

pripravenosti na pokročilej úrovni je schopný komunikovať a prezentovať svoje umelecké koncepty aj v medzinárodnom kontexte. Dokáže svoje výtvarné diela nielen realizovať, ale aj odborne komentovať, obhajovať a reflektovať pred odbornou aj laickou verejnosťou. Získané zručnosti a poznatky mu umožňujú rozvíjať vlastný umelecký program a výtvarnú identitu. Vie samostatne koncipovať a realizovať výtvarné diela, rozvíjať autorské projekty, reagovať na podnety súčasnej kultúry a spoločnosti, a to formou originálnych výtvarných výpovedí. Ovláda princípy fungovania výtvarného znaku, symboliky a vizuálneho jazyka.

Osoba zodpovedná za uskutočňovanie, rozvoj a kvalitu študijného programu (OZŠP):
doc. Štefan Balázs, ArtD., akademický maliar